

Dag, om der bag Ministerens Uvillie mod en saadan Bys Opstaaen. Det har jeg ikke faaet Svar paa. Jeg gentager mit Spørgsmaal. Ønsker Ministeren at være med til ogsaa at faa denne Sidevirkning af Lovforslaget, eller er denne naturlig forudseelige Sidevirkning en af Aarsagerne til, at Ministeren ikke ser paa Havnespørgsmaalet med Sympati?

Jeg mener, at en saadan By — som jeg udviklede forleden Dag — vilde faa en ikke ringe Betydning for hele vort Erhvervsliv, og jeg mener, at den ogsaa i selve Forholdet til Planen har nogen Værdi. Det er ikke kommet stærkt frem under Forhandlingerne, at der i det private Lovforslag er nævnt noget om, at Staten skulde søge at dække en Del af sine Udgifter ved at beholde Værdistigningen, d. v. s. ved at gennemføre en Jordskyld her. Og det vilde overordentlig let kunne gøres et saadant Sted, og uden at man kommer ind paa de meget store Teorier, som maa drøftes igennem, naar Jordskyldspørgsmaalet for hele Landet kommer frem. Det ærede Medlem fra Vraa (Grønberg) var ikke meget tilbøjelig til at gaa ind paa en saadan lokal Jordskyldordning. Jeg kan ikke indse, at der er nogen Grund til at modsætte sig den, naar det er ligesom en ny Enklave, man indretter. Hele det store Areal, som vilde opstaa omkring Havnen og blive bebygget, vilde jo gaa fra en ganske værdiløs Tilstand op til meget betydelige Værdier. Vi er jo fortrolige med den Tanke, at hvis Staten havde gjort det i sin Tid, da Esbjerg Havn blev planlagt, vilde der nu ved en Jordskyld være kommet tilstrækkelig mange Midler ind til at betale alt, hvad Anlægget har kostet og endda skaffe Staten meget betydelige Indtægter. Det vil være en Vej til at gøre hele Foretagendet ikke til et Spørgsmaal om, hvor stor en Risiko Staten skal løbe, hvor meget vi skal indskyde som vor Part, men til et Spørgsmaal om, hvorvidt Staten skal ordne sig saaledes, at Foretagendet netop bliver en Forretning af usædvanlig god Karakter. Ved en Jordskyldordning, der træffes paa effektiv Maade — der kan jo være forskellige Veje at gaa —, vilde hele denne uhyre Værdistigning, der vil finde Sted, komme det nye Samfund til gode, og det Anlæg, der fremskaffes der, vil derved kunne forrentes og amortiseres, og derefter vil der stadig af Forretningen blive et Overskud til Samfundet. Hvad tror man ikke, det vil betyde for

saadan en Virksomhed, naar der træffes en Ordning, hvor man siger til Folk: Anvend eders Hjerner og eders Energi, det vil ikke blive straffet. Bygninger og den Slags Ting kan I opføre, som eders Energi og eders Virksomhed tilsiger jer det, men de Grundværdier, der opstaa, tilfalder Samfundet. Det forekommer mig, at paa en saadan Enklave, som denne By vilde blive, vilde et saadant Forsøg kunne gøres, og Resultatet for Statens Pengekasse er der neppe mange, der er i Tvivl om.

Det forekommer mig derfor, at naar man ser paa Sagen ganske nøgternt, er det Spørgsmaal, der ligger for, ikke egnet til at yppe Strid imellem Folk. Det, det drejer sig om, er det ganske simple, at der i disse Aaringer er vokset en Kutterflaade op, som Rigsdagen har støttet, og som har været Udviklingslinien i en Form for Fiskeri ved en selvstændig Fiskerbefolkning, som det er ønskeligt at bevare, men som vi er nødte til at give den Basis for dens videre Udvikling, som den store Vestkysthavn er. Og da at forlange, at det nu skulde skydes ud, fordi Ministeren ikke vil binde sig paa den Maade, som en Minister binder sig ved at modtage en Bevilling, men dog forlanger, at man stadig skal tro paa hans varme og oprigtige Kærlighed til Sagen, er at kræve en blind Tillid, medens Motiverne til denne blinde Tillid fremdeles er uforklarlige.

Formanden: Folketingsmanden for Randers Amts 2den Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Mortensen: Det maa være mig tilladt at sige, at det ærede Medlem fra Frederikshavn (Thomas Larsen), som jeg delvis gav min Tilslutning, gør mig opmærksom paa, at det, han tænkte paa, var ikke en Overvejelse ved Regeringen, men en Overvejelse ved en Kommission, nedsat af Regeringen. Jeg antog, at jeg havde nævnt det, men det er gledet mig forbi, idet jeg talte, og jeg vil derfor gøre opmærksom paa, at det netop var den Tanke, som det ærede Medlem fra Frederikshavn udtalte, som jeg med Forbehold kunde tiltræde.

Eduard Larsen: Jeg skal ikke følge det ærede Medlem fra Faaborg (Starcke) paa hans Vej, som i visse Henseender forekommer mig at falde helt udenfor Diskussionen. Jeg synes, at baade det personlige Moment, der er blevet bragt ind, og den saakaldte Udviklingslinie, som